

Відгук офіційного опонента

доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри хірургії і проктології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, Фелештинського Ярослава Петровича на дисертаційну роботу Атанасова Дмитра Вадимовича «Використання збагаченої тромбоцитами плазми у лікуванні хворих на післяопераційні вентральні грижі» представлену до захисту в спеціалізовану вчену раду ДФ 41.600.009 Одеського національного медичного університету МОЗ України створену наказом МОН України №1136 від 26.10.2021 для розгляду та проведення разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина»

1. Актуальність теми дисертації.

Післяопераційні грижі, протягом багатьох років залишається досить актуальною проблемою через широкую розповсюдженість, що сягає 7% у загальній структурі хірургічних хвороб. Не зважаючи на вдосконалення техніки оперативних втручань, збільшення долі лапароскопічних втручань на органах черевної порожнини кількість випадків післяопераційних вентральних гриж залишається високою за рахунок, в тому числі, розширення можливостей та показань для виконання абдомінальних хірургічних втручань.

Серед загальної кількості гриж абдомінальної локалізації проблема післяопераційних вентральних гриж є однією із найбільш складних і займає приблизно третину випадків. Такі пацієнти потребують індивідуалізованого підходу в зв'язку з високою частотою рецидивів (до 20-40%) та різних ускладнень, що значно подовжує період реабілітації та впливає на якість життя таких пацієнтів.

Актуальним питанням, яке має науковий і практичний інтерес залишається аспект впливу на процес інтеграції сітчастих імплантатів,

недоліки якого є патологічні процеси у рані, які спричиняють до розвитку післяопераційних ускладнень як у ранні так і віддалені терміни після операції.

Сучасні наукові дослідження, спрямовані на поглиблене вивчення перебіг процесів інтеграції протезів у тканинах та можливості їх покращення переважно вивчають більш складні біологічні протези та модифікації клітинними технологіями, такі як стовбурові клітини.

Результати таких дослідження демонструють переваги впливу на процес загоєння сітчастого імплантату, але складність реалізації зазначених технологій практично унеможлиблює їх використання у широкій практиці.

Таким чином пошук та дослідження більш доступних для практичного використання механізмів впливу на процес приживлення сітчастого протезу у пацієнтів на післяопераційні вентральні грижі має наукову та практичну новизну.

Спираючись на вищезазначене, дисертаційна робота Атанасова Д.В., що присвячена вирішенню наведених завдань, є актуальною та значущою з практичної точки зору.

2. Зв'язок дисертації з державними чи галузевими науковими програмами.

Дослідження виконано як складова частина НДР кафедри хірургії №4 з курсом онкології ОНМедУ «Покращення результатів діагностики, мультимодального лікування та реабілітації хворих з місцево-розповсюдженими та метастатичними пухлинними захворюваннями, ішемічними ураженнями головного мозку, каротидним атеросклерозом, варикозною хворобою нижніх кінцівок, післяопераційними вентральними грижами » № держреєстрації 76.01.18.1014/0117U007498.

3. Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків в рекомендації, сформульованих в дисертації.

Наукові положення, зроблені висновки, практичні рекомендації, що сформульовано у дисертаційній роботі, отримані на підставі клінічного, лабораторного, інструментального обстеження 102 пацієнта, оперованих з приводу післяопераційних вентральних гриж. Підбір пацієнтів серед основної та контрольної груп забезпечує більшу наукову цінність дослідження. Експериментальна частина дослідження виконана на 36 щурах, що є достатнім для об'єктивної оцінки результатів. Методи дослідження є різноплановими та сучасними, що в достатній мірі відповідають сформульованим меті і завданням. Методологічний підхід, що було обрано та інтерпретація отриманих результатів відповідає сучасним вимогам. Робота узгоджена комісією з біоетики Одеського національного медичного університету.

Таким чином, положення, висновки, практичні рекомендації які викладено в науковій роботі є науково- обґрунтованими та вірогідними.

4. Наукова новизна дослідження та одержаних результатів.

Наукова новизна дослідження полягає в поглибленні знань стосовно особливостей перебігу процесу інтеграції поліпропіленового сітчастого протезу в біологічних тканинах та зміни цих процесів за рахунок локальної модифікації внесенням плазми збагаченої тромбоцитами. Згідно даних кінчної частини дослідження визначено фактори ризику розвитку післяопераційних ускладнень, вірогідність яких може бути зменшена за рахунок використання плазми збагаченої тромбоцитами. Наведені дані є актуальними та відповідають меті і завданням дослідження. Виходячи з зазначеного вище дисертаційне дослідження має достатню наукову новизну.

5. Практичне значення результатів роботи.

Практичне значення наукової роботи полягає в розробці доступного в широкому використанні протоколу отримання плазми збагаченої тромбоцитами, доведено його ефективність. Використання запропонованої техніки дозволило суттєво покращити результати лікування хворих на післяопераційні вентральні грижі. Виходячи з результатів дослідження визначено показання для використання зазначеної методики з метою отримання кращих результатів лікування хворих на післяопераційні вентральні грижі.

6. Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях.

Матеріали дисертаційного дослідження опубліковано в 11 наукових працях із яких 5- статті, опубліковані в фахових виданнях України (1) та іноземних виданнях, що входять до Організації економічного співробітництва та розвитку (4). Видано тези та зроблено доповіді на 6 профільних конференціях з міжнародною участю.

7. Структура та зміст дисертації.

Дисертаційна робота викладена в необхідному об'ємі друкованого тексту. Робота складається із анотації, викладеної українською та англійськими мовами, вступу, огляду літератури, матеріалів та методів дослідження, розділів власних спостережень, висновків, списку використаної літератури, що містить 224 джерела, з яких 182 – англійські. Робота ілюстрована 34 рисунками та містить 8 таблиць.

У вступі обгрунтовано актуальність теми, доцільність дослідження, що проведено, сформульовано мету та завдання згідно до теми роботи, наведено наукову новизну та практичне значення виконаної роботи. Зазначено особистий внесок здобувача та матеріали апробації роботи.

Розділ 1. «Огляд літератури» висвітлює сучасний стан проблеми а саме наявні актуальні знання спираючись на вітчизняні та світові наукові джерела. Описано особливості процесів приживлення сітчастих імплантатів та механізми дії плазми збагаченої тромбоцитами.

Розділ 2. У 6 частинах викладено матеріали і методи дослідження. У розділі структуровано у підрозділах викладено: 2.1- характеристики розподілу хворих по групах з детальними поясненнями, 2.2 – методи обстеження хворих, що є сучасними та достатніми, 2.3- описано техніки оперативних втручань, 2.4 – методи експериментальних досліджень, 2.5 – методи отримання ПЗТ, 2.6- методи статистичної обробки матеріалу.

Розділ 3. Містить результати власних досліджень.

У підрозділі 3.1 містяться данні про вивчення післяопераційних ускладнень на основі вивчення перебігу післяопераційного періоду контрольної групи хворих.

Підрозділ 3.2- опис експериментальної частини дослідження та є обгрунтуванням використання ПЗТ в покращенні імплантації сітчастого поліпропіленового протезу в біологічних тканинах.

В підрозділі 3.3 наведено результати лікування хворих основної групи в порівнянні з контрольною та визначено ефективність запропонованої методики лікування хворих на післяопераційні вентральні грижі.

У підрозділі 3.4 наведено особливості реабілітації таких хворих.

У розділі 4 автором представлено підсумкове узагальнення отриманих результатів та їх зіставлення з науковими положеннями літературних джерел. Матеріал є викладеним послідовно та логічно.

Висновки в повній мірі відповідають поставленим меті та завданням дослідження, сформульовані чітко та впливають з результатів отриманих даних, є обгрунтованими.

8. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації).

Під час виконання дисертації Атанасов Дмитро Вадимович дотримувався принципів академічної доброчесності, підтверджено висновком експертної проблемної комісії за спеціальністю 14.01.03 – хірургія. За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації.

9. Відповідність змісту дисертації встановленим вимогам.

Основні теоретичні, наукові та практичні положення дисертаційної роботи відображені в анотації у повному обсязі. Дисертаційна робота відповідає вимогам до такої за спеціальністю 222 «медичина».

10. Завершеність дисертаційної роботи та зауваження щодо її змісту та оформлення.

Дисертаційна робота Атанасова Дмитра Вадимовича є завершеною науковою працею, що чітко відповідає поставленій меті та вирішує актуальні питання сучасної хірургії. Матеріал викладено у відповідності до умов, послідовно, логічно та з глибоким статистичним аналізом.

Висновки є логічними та послідовними.

В цілому робота оцінена позитивно, але в процесі рецензування виникли деякі зауваження, що суттєво не знижує якість роботи:

1. Наявні окремі орфографічні та граматичні помилки, дещо надмірно використовуються англомовні запозичення.
2. Деякі частини розділу 3 перевантажені числовими матеріалами, що ускладнює сприйняття матеріалу.

В порядку дискусії хотілося б одержати відповіді на наступні запитання:

1. Чи впливає збільшення об'єму крововтрати за рахунок забору цільної крові для приготування ПЗТ на результати лікування?
2. Скажіть, будь-ласка, за рахунок чого зменшується частота сером при використанні ПЗТ?
3. Чи має місце запропонована техніка інльтрації зони імплантації протезу при лапароскопічних герніопластиках з приводу післяопераційних вентральних гриж чи грижах інших локалізацій?

Висновок.

Дисертаційна робота Атанасова Дмитра Вадимовича є завершеною науковою працею, яка містить наукову новизну і має практичне значення та вирішує актуальне завдання сучасної хірургії, а саме - покращення результатів хірургічного лікування хворих на післяопераційні вентральні грижі шляхом місцевого інтраопераційного використання плазми збагаченої тромбоцитами. Основні результати дослідження викладені в наукових публікаціях та впроваджені у практичну діяльність.

Таким чином, дисертаційна робота Атанасова Дмитра Вадимовича «Використання збагаченої тромбоцитами плазми у лікуванні хворих на післяопераційні вентральні грижі» повністю відповідає вимогам, які передбачені п 10,11 «ПОРЯДКУ проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України №167 від 6 березня 2019 року, відносно дисертацій на здобуття

ступеня доктора філософії з галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина», її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії.

Офіційний опонент:

завідувач кафедри хірургії і проктології

Національного університету

охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

доктор медичних наук, професор

Я. П. Фелештинський

